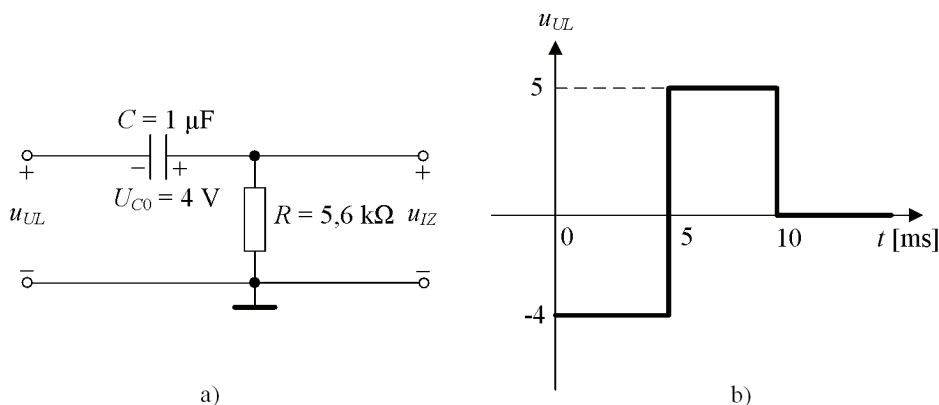

MEĐUISPIT IZ ELEKTRONIKE 1

ZADACI

ZADATAK 1. Za sklop na slici a) priključen je ulazni napon $u_{UL}(t)$ prema slici b). U $t = 0$ napon na kondenzatoru iznosi $U_{C0} = 4$ V, a $u_{UL}(0) = -4$ V.

- Odrediti vremensku konstantu (1 bod).
- Napisati izraze za izlazni napon u_{IZ} u intervalima $0 < t < 5$ ms, $5 \text{ ms} < t < 10$ ms i $t > 10$ ms, te izračunati vrijednosti izlaznog napona u $t = 1$ ms, $t = 9$ ms i $t = 12$ ms (4 boda).
- Na istom grafu nacrtati ulazni i izlazni napon (1 bod).

ZADATAK 2. Silicij n -tipa homogeno je dopiran s primjesom koncentracije $2 \cdot 10^{16} \text{ cm}^{-3}$. Nakon dodavanja druge primjese u silicijsku pločicu, Fermijeva energija će se pomaknuti za 0,1 eV, a specifična vodljivost će se smanjiti. $T = 300$ K.

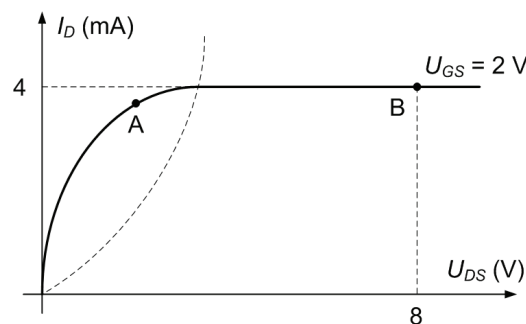
- Odrediti hoće li se Fermijeva energija pomaknuti prema dnu vodljivog pojasa ili prema vrhu valentnog pojasa? Obrazložiti (1 bod).
- Odrediti tip i koncentraciju druge primjese (4 boda).
- Odrediti koncentracije slobodnih nosilaca nakon prvog i drugog dopiranja (1 bod).

ZADATAK 3. Silicijska pn dioda na n strani ima koncentraciju primjesa $5 \cdot 10^{16} \text{ cm}^{-3}$. Pokretljivost šupljina iznosi $380 \text{ cm}^2/\text{Vs}$. Efektivna širina n -strane je puno šira od difuzijske duljine šupljina. Vrijeme života šupljina je $1 \mu\text{s}$. Pokretljivost elektrona na p -strani iznosi $350 \text{ cm}^2/\text{Vs}$, a efektivna širina p -strane je $1 \mu\text{m}$ i puno je manja od difuzijske duljine elektrona. Površina poprečnog presjeka pn -diode je 5 mm^2 , $T = 300$ K. Dioda je priključena na napon $U = 0,65$ V. Elektronska i šupljinska komponenta struje su jednake.

- Izračunati koncentraciju akceptora na p -strani (3 boda).
- Izračunati struju kroz diodu (2 boda).
- Izračunati širinu osiromašenog područja (2 boda).
- Skicirati raspodjelu manjinskih nosilaca na p i n strani diode. Potrebno je izračunati i označiti sve rubne i ravnotežne koncentracije, te označiti širine strana i difuzijske duljine (3 boda).

ZADATAK 4. U radnoj točki B strmina MOSFET-a iznosi 2 mA/V. Pretpostaviti da je tranzistor idealan, tj. da se može zanemariti porast struje odvoda u području zasićenja ($\lambda = 0$).

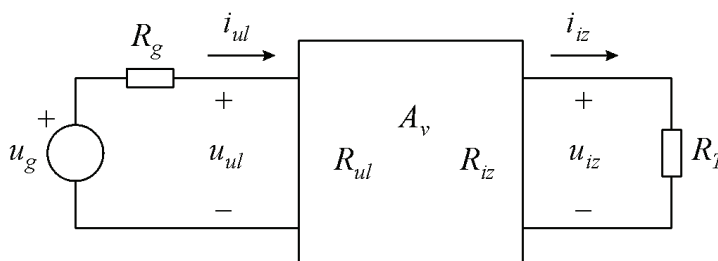
- Izračunati strujni koeficijent K (**2 boda**).
- Izračunati napon praga U_{GS0} (**2 boda**).
- Izračunati napon U_{DS} u točki A uz koji će faktor pojačanja μ iznositi 3 (**3 boda**).
- Odrediti tip MOSFET-a (n ili p kanalni, obogaćeni ili osiromašeni) uz kratko obrazloženje (**1 bod**).

PITANJA

1. Naponsko pojačanje pojačala na slici uz odspojen izlaz je $A_v = u_{iz}/u_{ul} = 150$. Kada se na pojačalo spoji trošilo otpora $R_T = 2 \text{ k}\Omega$ naponsko pojačanje pojačala je $A_v = u_{iz}/u_{ul} = 100$, a strujno pojačanje je $A_I = i_{iz}/i_{ul} = 50$. Koliki su ulazni i izlazni otpori R_{ul} i R_{iz} pojačala (**2 boda**)?

- $R_{ul} = 9 \text{ k}\Omega$, $R_{iz} = 1 \text{ k}\Omega$.
- $R_{ul} = 1 \text{ k}\Omega$, $R_{iz} = 4 \text{ k}\Omega$.
- $R_{ul} = 1 \text{ k}\Omega$, $R_{iz} = 1 \text{ k}\Omega$.
- $R_{ul} = 3 \text{ k}\Omega$, $R_{iz} = 4 \text{ k}\Omega$.
- $R_{ul} = 9 \text{ k}\Omega$, $R_{iz} = 4 \text{ k}\Omega$.

2. Silicij je dopiran samo s donorima koncentracije N_D . Ako temperatura poraste za 50°C , za Fermijevu energiju (E_F) i koncentracije manjinskih nosilaca (p_{0n}) vrijedi (**2 boda**):

- E_F se pomiče prema vrhu valentnog pojasa, p_{0n} raste,
- E_F se pomiče prema dnu vodljivog pojasa, p_{0n} opada,
- E_F se ne mijenja, p_{0n} se ne mijenja,
- E_F se pomiče prema vrhu valentnog pojasa, p_{0n} opada,
- E_F se pomiče prema dnu vodljivog pojasa, p_{0n} raste.

3. Za silicijsku pn -diodu s obje široke strane vrijedi da je $N_{A1} = 100 \cdot N_D$. Nakon toga, koncentracija primjesa na p -strani poveća se 10 puta, a na n -strani ostane nepromijenjena tako da je $N_{A2} = 1000 \cdot N_D$. Nakon promjene, za komponente struje zasićenja i širina osiromašenog područja vrijedi sljedeća tvrdnja (**2 boda**): (d_{B1} je širina osiromašenog područja prije, a d_{B2} nakon povećanja koncentracije na p -strani)

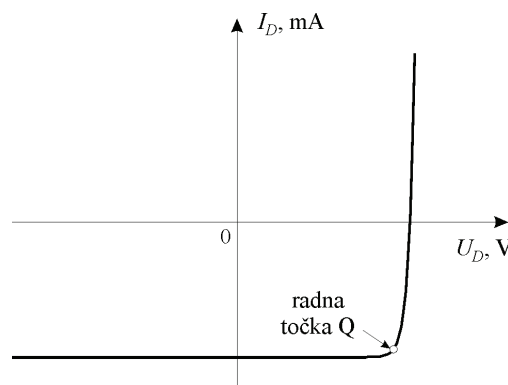
- $I_{Sn} \ll I_{Sp}$, $d_{B2} \approx d_{B1}$,
- $I_{Sn} \gg I_{Sp}$, $d_{B2} \gg d_{B1}$,
- $I_{Sn} \ll I_{Sp}$, $d_{B2} \ll d_{B1}$,
- $I_{Sn} \gg I_{Sp}$, $d_{B2} \approx d_{B1}$,
- $I_{Sn} \ll I_{Sp}$, $d_{B2} \gg d_{B1}$.

4. Silicijska pn -dioda spojena je na napon $U_D = 0,65 \text{ V}$ i u toj radnoj točki vodi struju od $2,7 \text{ mA}$. Što se događa s naponom na diodi ako vanjski krug osigurava konstantnu struju od $2,7 \text{ mA}$, a temperatura poraste s 300 K na 340 K ? Što se događa s difuzijskim kapacitetom pri porastu temperature ako se pretpostavi da vrijeme života manjinskih nosilaca ne ovisi o temperaturi (**2 boda**):

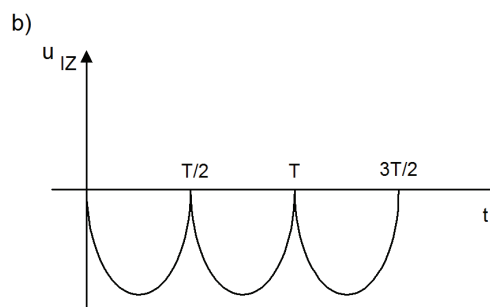
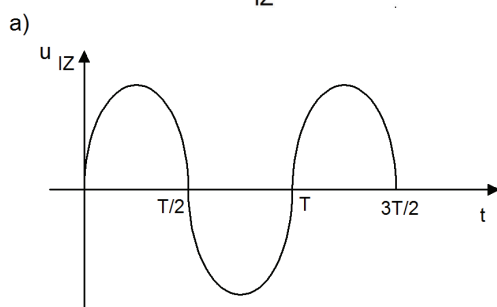
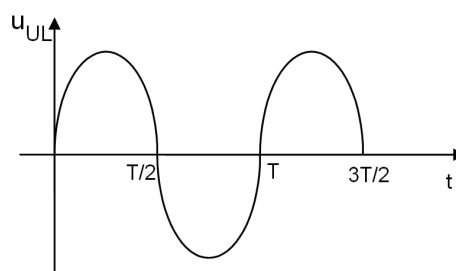
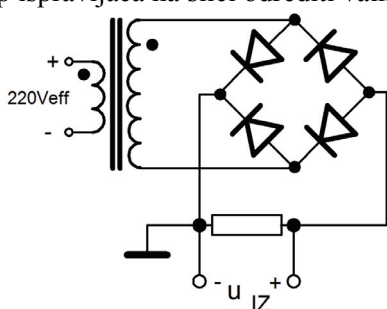
- Napon na diodi raste; difuzijski kapacitet raste.
- Napon na diodi raste; difuzijski kapacitet pada.
- Napon na diodi pada; difuzijski kapacitet raste.
- Napon na diodi pada; difuzijski kapacitet pada.
- Napon na diodi je konstantan; difuzijski kapacitet pada.

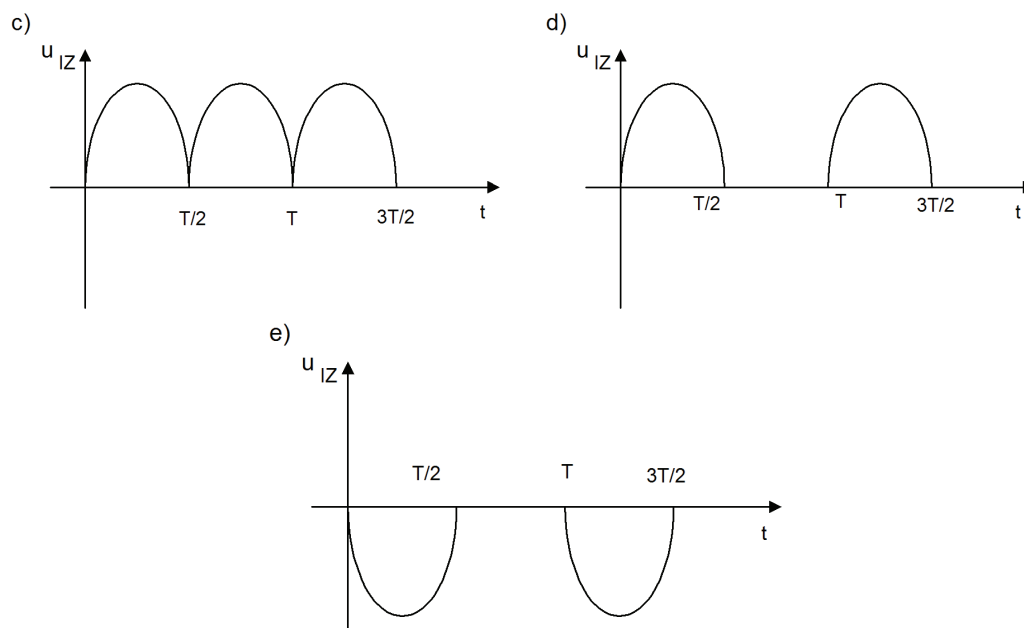
5. Na slici je prikazana strujno-naponska karakteristika fotoelementa s radnom točkom Q. Koji je to fotoelement i kako radi (**2 boda**)?

- Osvijetljena sunčana ćelija uz kratkospojen izlaz.
- Osvijetljena fotoćelija.
- Osvijetljena sunčana ćelija uz odspojen izlaz.
- Propusno polarizirana svijetleća dioda.
- Osvijetljena sunčana ćelija sa spojenim trošilom konačnog otpora.

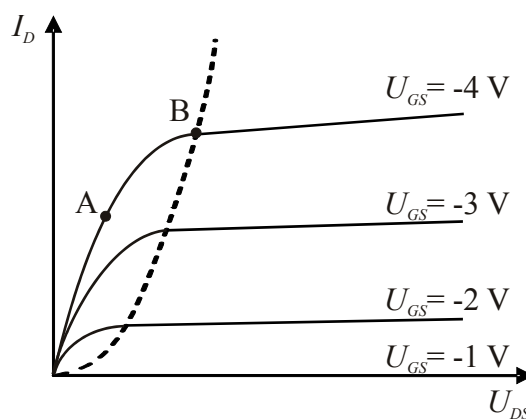
6. Za sklop ispravljača na slici odrediti valni oblik izlaznog napona (**2 boda**).

7. Na slici su prikazane izlazne karakteristike nekog MOSFET-a. Za tip tranzistora i faktor naponskog pojačanja u radnim točkama A i B vrijedi (**2 boda**):

- a) n -kanalni tranzistor obogaćenog tipa i $\mu_A > \mu_B$,
- b) p -kanalni tranzistor obogaćenog tipa i $\mu_A < \mu_B$,
- c) n -kanalni tranzistor osiromašenog tipa i $\mu_A < \mu_B$,
- d) p -kanalni tranzistor osiromašenog tipa i $\mu_A < \mu_B$,
- e) n -kanalni tranzistor osiromašenog tipa i $\mu_A > \mu_B$.

Rješenja međuispita iz Elektronike 1

ZADACI

1.

a) $\tau = R \cdot C = 5,6 \text{ ms}$

b) $0 < t < 5 \text{ ms}$

$$u_{IZ} = u_{UL} + U_{C0} = 0 \text{ V}$$

$5 \text{ ms} < t < 10 \text{ ms}$

$$u_{IZ}(5 \text{ ms} < t < 10 \text{ ms}) = 9 \cdot e^{-\frac{t-5 \text{ ms}}{\tau}} [\text{V}]$$

$t > 10 \text{ ms}$

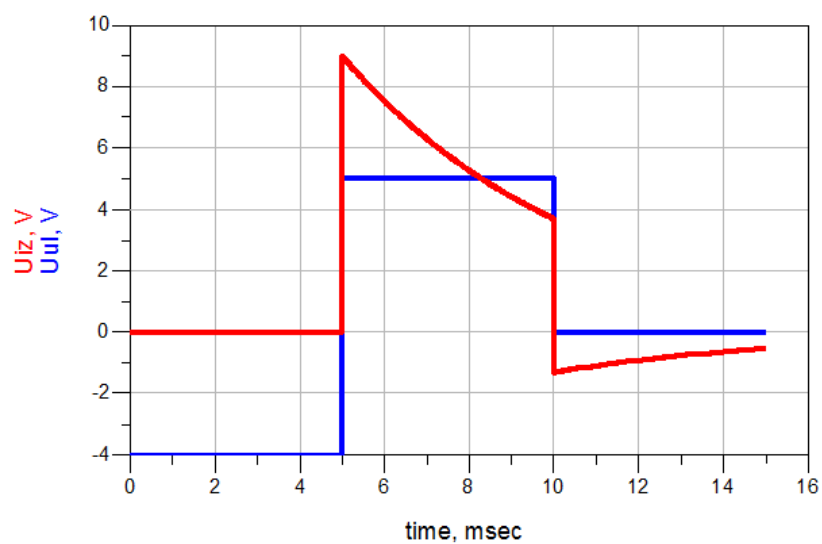
$$u_{IZ}(t > 10 \text{ ms}) = -1,315 \cdot e^{-\frac{t-10 \text{ ms}}{\tau}} [\text{V}]$$

$$u_{IZ}(1 \text{ ms}) = 0 \text{ V}$$

$$u_{IZ}(9 \text{ ms}) = 4,406 \text{ V}$$

$$u_{IZ}(12 \text{ ms}) = -0,92 \text{ V}$$

c)

2.

a) Fermijev nivo će se pomaknuti prema vrhu valentnog pojasa.

b) Akceptori; $N_A = 1,96 \cdot 10^{16} \text{ cm}^{-3}$

c) $n_1 = 2 \cdot 10^{16} \text{ cm}^{-3}$

$$p_1 = \frac{n_i^2}{n_1} = 1,05 \cdot 10^4 \text{ cm}^{-3}$$

$$n_2 = 4,25 \cdot 10^{14} \text{ cm}^{-3}$$

$$p_2 = \frac{n_i^2}{n_2} = 4,95 \cdot 10^5 \text{ cm}^{-3}$$

3.

a) $N_A = 1,444 \cdot 10^{18} \text{ cm}^{-3}$

b) $I = 17,35 \text{ mA}$

c) $d_B = 7,6 \text{ }\mu\text{m}$

d) SKICA ($p_{0n} = 4205 \text{ cm}^{-3}$; $n_{0p} = 147 \text{ cm}^{-3}$; $p_{n0} = 3,45 \cdot 10^{14} \text{ cm}^{-3}$; $n_{p0} = 1,2 \cdot 10^{13} \text{ cm}^{-3}$)

4.

a) $K = 0,5 \text{ mA/V}^2$

b) $U_{GS0} = -2 \text{ V}$

c) $U_{DSA} = 3 \text{ V}$

d) n-kanalni; osiromašeni

PITANJA

	A	B	C	D
1.	C	E	D	E
2.	A	B	C	A
3.	A	C	E	E
4.	D	E	D	C
5.	E	B	B	A
6.	B	D	C	A
7.	B	D	A	C